

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 3.

V Ptuj v nedeljo dne 1. marca 1914.

XV. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani.

Okrajni zastop ptujski.

Kakor smo že svoj čas poročali, obdržal je okrajni zastop ptujski dne 8. januarja 1914 svoje plenarno zborovanje. Zaradi iz tiskarskega štrajka sledečih zaprek nam ni bilo mogoče, podati pravočasno obširno poročilo o temu zborovanju. Ker pa smatramo sklepe okrajnega zastopa za v gospodarskem oziru velevažne, objaviti hočemo danes to poročilo.

Zborovanju predsedoval je deželni poslanec in župan Jos. Ornič, ki se je v svojem uvodnem govoru s prisrčnimi besedami spominjal umrlega dolgoletnega okrajnega tajnika Pengou. Načelnik pozdravil je poleg tega novo vstopivše člane okrajnega zastopa, i. s.: za Ptujsko goro posestnika Topolovec, za mesto Ptuj gg. Matzun, Hiltischer in Mlakar ter iz kmetskih občin gg. advokata dra. Fermevc ter fajmoštra Ozmecc.

Načelnik Ornič podal je potem kratko poročilo o delovanju okrajnega zastopa, kateremu posnemamo sledeče točke: Od časa načelovanja Orniga se je v ptujskem okraju mrežo okrajnih cest, ki je merila 232 km, pomnožilo za celih 40 km. Poleg tega se je izredno veliko število občinskih cest nanovo zgradilo ali pa zboljšalo. Novo zgrajene občinske ceste imajo dolgot 35 km; korektur pa se je napravilo v dolgoti 23 km. Poleg tega je okraj v tem času skoraj vse mostove betoniral. Razven mnogo malih mostov in brvi betoniralo se je 51 večjih mostov. Začasa naprednega gospodarstva v okrajnem zastopu pa se je tudi živinoreja krasno razvila. Okraj je z lepimi premijami podpiral uspešno nakup čistoplemske živine, oziroma je tudi sam nakupoval tako živino ter jo po najnižjih cenah kmetom oddajal. Na ta način se je razdelilo v zadnjih letih 151 bikecev, 91 telic in 235 marjascev. Konjereja je bila svoj čas v ptujskem okraju prav žalostna, tako da je bil to najslabši konjerejski okraj v celi Štajerski. Zdaj pa spada ptujski okraj vsled prizadevanja načelnika Orniga k najboljšim konjerejskim okrožjem.

Poročilo načelnika se je brez ugovora z velikim zadovoljstvom na znanje vzelo.

Na predlog g. Joh. Steudte dovolilo se je posameznim občinam v okraju naprošene občinske doklade.

G. Leop. Slawitsch je stavil predlog, da naj se deželni poslanci z vsemi močmi zato

zavzemajo, da se ne odstrani iz Ptuja deželna trdna šola, ki je toliko let blagodejno delovala.

Zanimiva je bila tudi razprava o okrajnem proračunu. Novi „kmetski zastopniki“ Ozmecc, dr. Fermevc in Miha Brenčič so namreč zahtevali podrobno debato o proračunu. Stavili so celo vrsto predlogov, katere pa večinoma sami razumeli niso. Istina je, da so prišli ti gospodje tako nepripravljeni na zborovanje, da je naravnost škandal. Čekali so toliko neumnosti, da so se končno sami sebe sramovali in da so slovenski kmetje v zastopu od sramu kar glave povešali. Dokaz popolne nezmožnosti teh najnovejših „odrešenikov“ ptujskega okraja je že dejstvo, da so sami vse svoje nespametne predloge nazaj potegnili, predno je prišlo do glasovanja. V duševnem oziru sta si bila na tem zborovanju dr. Fermevc in Ozmecc popolnoma sorodna in nadkriljeval je celo — Miha Brenčič. Vbogi slovenski kmetje, ako bi bili res odvisni od teh gospodarskih analfabetov!... Hudi so bili prvaki nad ptujsko gimnazijo, kakor so sploh sovražniki vsake šole. Ako ima ptujski okraj, ki šteje 80.000 prebivalcev, eno višjo šolo, se ti ljudje razburjajo. Ako pa se zapravi za 30 fantov več milijonov in se jim zgradi n. pr. kmetsko šola v Sv. Jurju, je to seveda lepo in prav. Prvaški hujskači silijo zdaj slovenske sinove iz ptujskega okraja, da gredo v Celje in Maribor študirat, samo da bi uničili ptujsko gimnazijo. In ti ljudje lažejo potem, da se zavzemajo za naš okraj...

Direktor Kasper podal je potem poročilo o reviziji okrajnih računov. Okrajnemu odboru se je izreklo ednoglasno zaupanje in zadovoljstvo z izbornim redom v računstvu. Tudi slovenski člani so s tem glasovanjem priznali, da vlada naravnost vzorni red v okrajni blagajni.

Za nastavljanje stanovskih varuhov na Ptujski gori, v Sv. Barbari, in Sv. Urbanu in v Juršincih dovolil je okrajni zastop na predlog g. dra. plem. Fichtena u 150 kron letne podpore. Na naprosbo aradnega vodja c. k. okrajnega glavarstva dra. plem. Netoliczka dovolilo se je K 200 — društvu „Rdeči križ“ za nabavo posebnega rešilnega oziroma bolniškega voza.

Po daljši razpravi sprejel se je tudi okrajni proračun, glasom katerega znašajo in zanj preje okrajne doklade 50% in se vkljub velikemu gospodarskemu delovanju ne zvišajo.

Nadalje sprejel je okrajni zastop sklep, da se naprosi državne in deželne poslance, naj z

vsemi močmi nato delujejo, da se proga Ptuj-Rogatec vendar-le v državni železniški program sprejme. Poslanec Miha Brenčič je obljubil, da bode v „Slovenskem klubu“ vse storil, da se to zgodi. Upamo, da bode imel v svojem klubu tudi toliko veljave in vpliva, da bode zamogel svojo oklubo držati...

Na zborovanju čutil je fajmošter Ozmecc tudi potrebo, da je agitiral za „Gospodarja“; ta zaspani list ima namreč menda premalo inzeratov, tako da mora Ozmecc zanj inzeratskega agenta igrati, pa čeprav se pri temu grozovito blamira. Ozmecc pa se je tudi na znani arogantni način zaletaval v „Štajerca“. Bil je v svoji jezi pravzaprav še bolj smešen, kakor je itak. Upal je menda, da mu bode kdo odgovoril. Pa od naprednih članov zastopa ni smatral nikdo vrednim, da bi se z Ozmeccom zaradi časopisov pričkal. Po našem mnenju naj bi se Ozmecc raje za molitvenike brigal, ne pa za politične časopise. Sicer pa mu mi prav iz srca to zaletavanje v „Štajerca“ privoščimo. Jedes Tierchen hat sein Plaisierchen...

Na tem zborovanju nastopal je „liberalni“ dr. Fermevc združeno s klerikalnim Brenčičom in Ozmeccom. Bila je to slika za bogove. In nam se Fermevc v resnici smili, da mora, prisiljen od znanih nepolitičnih razmer, igrati vloge farških „štifelpucerjev“...

Smešni nastopi prvakov pa vsekakor niso mogli izbrisati velikega vtisa, ki ga je napravilo to zborovanje na vse resne in trezne poslušalce. Ta vtis je bil velik, kajti videlo se je, da velja pri prvakih le smešna fraza, pri naprednjakih pa pošteno gospodarsko delo!

Politični pregled.

Deželni zbori delujejo zdaj prav pridno in bodemo o njih delovanju posebej poročali. V štajerskem deželnem zboru je govoril poslanec Jos. Ornič z vso odločnostjo za one železnice, ki so ravno za nas na Spodnjem Štajerskem velepomembne (Ormož-Ljutomer in Ptuj-Rogatec). Govor poslanca Orniga prinesli bodemo natančno.

Obsojeni vohun. Dne 24. t. m. vršila se je na Dunaju razprava proti vohunu Jandriču, medtem ko se bode njegovega brata šele pozneje sodilo. Jandrič je bil svoj čas kot avstrijski oficir zaradi neke umazane zadeve iz armade izbacen. Skupaj s svojim bratom pričel je Jandrič potem špijonirati za Rusijo, dokler ga niso zasačili. Obsojen je bil na 19 let težke ječe.

ALI SE VAM NE SMEJE SRCE, CENJENA GOSPODINJA,

če ogledujete svoj bliščec belci zaklad na perilu? In ni li potrata in nespamet, uničevati to drago perilo s slabim in samo navidezno cenejšim milom? S Schichtovim milom, znamka „Jelen“, se ne snaži perilo samo brzo in brez truda. Vsled zajamčene neškodljivosti mila z jelenom se obdrži mnogo let kot novo, obdrži vedno svoj belci blesk in ima prijeten vonj.

Izseljevanje iz Galicije se je v zadnjem času zopet silno pomnožilo. Na tisoče izselnikov gre v Ameriko, veliko pa tudi v Nemčijo, na Francosko in Rusko. Policija je aretirala v zadnjih dneh na raznih postajah veliko mladih ljudi, ki so se hoteli izseliti s ponarejenimi potnimi listinami. Večino izmed teh tvorijo vojaški obvezanci.

Za delo in kruh. V soboto se je vršil v Lvovu velik shod brezposelnih delavcev. Najmočneje so bili zastopani stavbinski delavci. Kot glavni govornik je nastopil na shodu poslanec dr. Diamand, ki je izjavil, da bo sklical v bližnjem času shod vseh lvovskih državnih poslancev, ki bodo zahtevali pri vladi, da se prično takoj graditi nove že določene javne stavbe. Če vlada temu pozivu ne bo ugodila, bodo poslanci primorani, da se postavijo na čelo akciji brezposelnih delavcev in ji dokažejo resnost položaja. Obenem je opozarjal poslanec dr. Diamand, da naj se delavstvo vzdrži hrupnih demonstracij. Kljub temu je demonstrirala pred namestništvom večja skupina delavstva, katero je razgnala policija. Več delavcev je bilo ranjenih in več aretiranih.

Na Dunaj bodo prepeljali na posebno odredbo cesarja truplo nadvojvode Leopolda II. Toskanskega, ki je umrl dne 29. januarja l. 1870 v Rimu, kjer je tudi pokopan. Nadvojvoda je bil rojen 3. oktobra 1797 in je umrl kot general avstrijske konjenice. Pogreb nadvojvode na Dunaju se vrši 28. februarja.

Visoki sleparji. — Provizzijske kupčije. V New Yorku je izvršil samomor justični minister John Kennedy, ki je bil na sumu, da je bil v zvezi z znano sleparsko afero, v katero je zapletenih več višjih državnih uradnikov, ki so se dali podkupljevati in ki so delali izborne kupčije na državne stroške pri provizzijskih kupčijah. Kennedy je izvršil samomor isti dan, ko je izdal za njega generalni državni pravdnik zaporno povelje.

Zločin obupanega vojaka. Prostak vojaškega brzojavnega oddelka v Sopronju Josip Blažek iz Češkega je ustrelil pred par dnevi ponoči vsled neprestanega sikaniranja narednika in desetnika, ki sta imela tisto noč službo, in samega sebe. Vsi trije so obležali mrtvi. Nekateri listi pišejo, da je izvršil Blažek zločin v hipni blaznosti.

Stavka odvetnikov. V Milanu se je vršilo včeraj zborovanje odvetnikov, na katerem je bil sprejet sklep, da prično stavkati tudi milanski odvetniki. Isti dan so sklenili tudi odvetniki v Florenci, da se ne bode udeleževali sodnih razprav in da bodo še te dni sklicali zborovanje, na katerem se bo določilo, ali prično s popolno stavko ali ne.

Zastrupljen vojaški kruh. V Amiensu na Francoskem se zapazili vojaki tamošnje garni-

zijske pekarnice ravno, ko so hoteli vsaditi kruh v peč, da je testo zastrupljeno. Preiskava je dognala, da sta zastrupila testo dva vojaka — peka, katera so aretirali. Vojaka priznata zločin, nočeta pa povedati, zakaj sta to storila.

Za vojno. V prihodnjih petih letih bodo izdale evropske volesile nič manj kot 46 milijard za svoje veleske. Na Rusijo pride 12 milijard, na Francijo 8, na Anglijo 7, na Nemčijo 10, na Italijo 3.5 in na Avstrijo 4.5.

Berolin — New York. V četrtek so oficijalno otvorili brezzično brzojavno zvezo med Berlinom in New Yorkom. Prvo oficijalno brzojavko je poslal berlinski župan županu v New-Yorku. Berolinski župan je čestital svojemu ameriškemu tovarišu na uspehu te nove zveze in poudarjal, da bi se odnošaji med Nemčijo in Ameriko še zboljšali. Kaj je odgovoril župan iz New Yorka berlinskemu županu, še ni znano.

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 17

Dopisi.

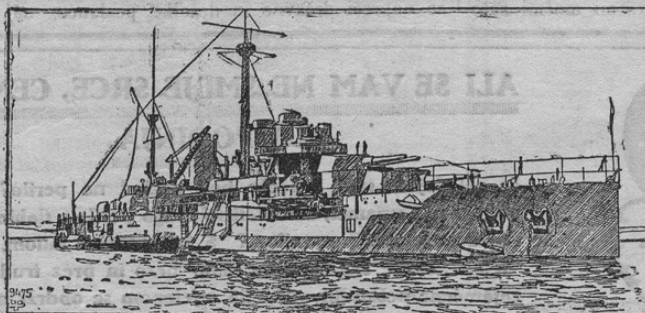
Ptuj (Dekoriranje.) Ob priliki na lastno prošnjo izvršenega vpokojenja podelil je cesar c. k. okrajnemu tajniku g. Jožefu Požun zlati zaslužni križec. Dne 15. t. m. vršilo se je

Bivši naš prestolonaslednik.

Pred kratkim bilo je 28. avgust, odkar se je zgodila žalostna povzročila igra v Meyerlingu, pri kateri je umrl naš presvitli cesar izgubljeni svet. Njega edinega sina Rudolfa, avstrijskega krovnega prestolonaslednika. Kronprinz Rudolf, katerega slika prinašamo v spomin je na ta žalostni dan, bil je 28. avgusta 1888 na Dunaju rojen kmalu. Bil je izredno skrbno vzgojen že in se je zlasti za vojaštvo ter je za naravoslovje zanimal. Leta 1880 postal je generalmajor in pa zapovednik infanterijske divizije v Pragi, l. 1881 pa se je poročil s hčerko belgijskega kralja nadvojvodi njo Stefanijo liti. Kronprinz Rudolf bil je jakobnaprednega mišljenja in sple 90-letno priljubljen. Kar nakrat prišla je prišla nesreča. Na svojem gradu v Meyerlingu umrl je na doslej še vedno ne popolnoma pojasnjeni način. Z njim skupaj umrla je tudi baronin Vetsera, katere slika prinašamo obenem s podobo nesrečnega grada Meyerling.

Od francoske mornarice.

Das neueste und größte französische Schlachtschiff „Courbet“

niku se nahaja 1.111 mož. Njegova artiljerija | kanonov za „šnelfeuer“, ter 22 14 cm kanonov. je izredno močna in ima m. dr. 1230 1/2 cm |

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je spili svoje ime s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ker je Kathreinerjeva okusna, zdrava in resnično ljudska kavina pijača.

Pozor ob tej dragini: Že 23 let vedno enako poceni ter ni v ceni nikoli poskočila!

Kathreinerjev zavoj za 10 vinarjev da 20 skodetic.